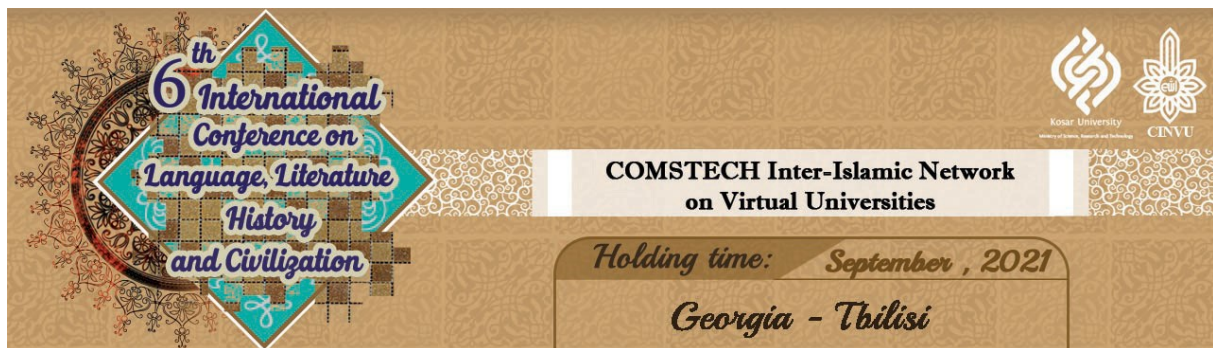

اثرپذیری هفت اختر عبدی بیک شیرازی از هفت پیکر نظامی گنجه ای بر پایه نظریه بینامتنیت

طاهره رحمتی فرد

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملایر

چکیده

منظومه **هفت پیکر** یا هفت گنبد، چهارمین اثر نظامی گنجه‌ایست که به صورت تمثیلی، با روح غنائی به نظم درآمده است. هفت پیکر نماد فراز و فرودهای زندگی یک ملت است که نظامی آن را در وجود، بهرام ساسانی تجسم بخشیده است. بهرام شب‌نشینی‌های خود را از روز شنبه در گنبد سیاه آغاز می‌کند و هر شب هفته که مربوط به یک سیاره است، در زیر یک گنبد میهمان یک بانو از هفت اقلیم است تا سرانجام روز آدینه به گنبد سفید می‌رود که به ستاره سعد منسوب و در اختیار دُرستی شاهزاده سپیدپوش ایران است. این شاهدخت، افسانه‌ای برای او نقل می‌کند و او را متحول می‌نماید. شهرت جهانگیر نظامی گنجه‌ای موجب گردید که شاعران بزرگ به استقبال پنج گنج او گنجینه‌هایی بسرایند و از سبک آن شاعر متفکر و آگاه تقلید نمایند. یکی از پیروان مکتب نظامی، عبدی بیک شیرازی، متخلص به نویدی بود که منظومه **هفت اختر** خود را به پیروی از هفت پیکر نظامی اما با ابداعات و ابتکارات خاص خود سرود. این منظومه نیز شرح زندگانی بهرام گور، پادشاه ساسانی است که با تفاوت‌هایی در شخصیت پردازی و برخی مضمون‌ها به نظم درآمده است. این پژوهش به روش تحلیل محتوا، و با مراجعه به منابع کتابخانه‌ای، اثرپذیری هفت اختر عبدی بیک را از هفت پیکر نظامی مورد بررسی قرار داده و بنابر نظریه بینامتنیت به این نتیجه رسیده است که متن هفت اختر از هفت پیکر تاثیر پذیرفته اما به خلاف هفت پیکر از روز یکشنبه آغاز کرده و در روز شنبه به پایان رسانیده است.

کلمات کلیدی: نظامی، هفت پیکر، عبدی بیک، هفت اختر، بینامتنیت